

บทที่ 3

ระเบียบวิธีศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลงบกระแสเงินสดที่มีต่อราคาหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกำหนดระเบียบวิธีศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. ประชากร
4. กลุ่มตัวอย่าง
5. ตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวัดค่าตัวแปร
8. วิธีการดำเนินการศึกษา
9. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รูปแบบของการศึกษาที่ใช้คือ

1. การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติพรรณนาด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows)
2. การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลทางการบัญชีในงบการเงินและราคาหลักทรัพย์ที่เปิดเผย

ต่อสาธารณชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลกระแสเงินสดสุทธิในงบกระแสเงินสดประจำปี

1.1 กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน

1.2 กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน

1.3 กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน

2. ตัวแปรตาม คือ ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่บริษัทนำส่งงบการเงินให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ประชากร

การศึกษานี้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (Interrelationship Studies) โดยศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Studies) เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม เพื่อดูว่าตัวแปรเหล่านั้นมีการผันแปรคล้อยตามกัน หรือผันแปรตรงกันข้ามกัน โดยใช้สถิติเข้ามาช่วยในการศึกษา

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ปกติ เนื่องจากเป็นข้อมูลปัจจุบันและเป็นบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน ทั้งในรูปแบบงบการเงินประจำปีและข้อมูลราคาหลักทรัพย์ ดังนั้น จากการสืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2557 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 638 บริษัท จากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://www.set.or.th/th/company/companylist.html>)

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ศึกษาเลือกกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการสืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2557 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 19 บริษัท จากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://www.set.or.th/th/company/companylist.html>)

ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการจัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) และหมวดธุรกิจ (Sector) ของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียงกัน อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างบริษัทจดทะเบียน สะดวกต่อการวิเคราะห์และการตัดสินใจลงทุน โดยจัดประเภทไว้ 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค
3. กลุ่มธุรกิจการเงิน
4. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม
5. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
6. กลุ่มทรัพยากร
7. กลุ่มบริการ
8. กลุ่มเทคโนโลยี

กลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ข้างต้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้แบ่งกลุ่มย่อยเป็นหมวดธุรกิจ (Sector) ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ตามลักษณะธุรกิจ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดกลุ่มธุรกิจที่ประเภทเดียวกัน ดำเนินกิจการคล้ายคลึงกันเป็นกลุ่มเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการเปรียบเทียบและจำแนกกิจการ ในกลุ่มอุตสาหกรรม 8 กลุ่ม ข้างต้นบางกลุ่มกลุ่มอุตสาหกรรมอาจจะมีหลายหมวดธุรกิจย่อย

กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เป็นอุตสาหกรรมที่ทำธุรกิจให้บริการ โดยสินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายสำหรับผู้บริโภค ถือเป็นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีหมวดธุรกิจ 6 หมวดธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงินดังนี้

1. พาณิชย์
2. การแพทย์

3. สื่อและสิ่งพิมพ์
4. บริการเฉพาะกิจ
5. การท่องเที่ยวและสนทนาการ
6. ขนส่งและโลจิสติกส์

ตัวอย่างสำหรับการศึกษาคั้งนี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ศึกษาเลือกกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมหลักในการดำรงชีพซึ่งสามารถสะท้อนภาพรวมเศรษฐกิจและเป็นธุรกิจหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับกระแสเงินสดและเป็นที่น่าสนใจ

ดังนั้น จากการสืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2557 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 638 บริษัท กลุ่มตัวอย่างเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง คือกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ จำนวน 19 บริษัท (บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์, (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://www.set.or.th/th/company/companylist.html>) และเกณฑ์ช่วงเวลาเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เลือกเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 – 2556

ตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา

จากการตรวจสอบสมมติฐานการศึกษาคั้งแล้ว ปรากฏว่าทุกสมมติฐานเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน และกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน ตามลำดับ กับตัวแปรตามทีศึกษาคั้งคือ ราคาหลักทรัพย์ สามารถแสดงตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบ ได้คั้งนี้

$$PRICE = \beta_0 + \beta_1 CFO + \beta_2 CFI + \beta_3 CFF + e_i$$

อธิบายได้คั้งต่อไปนี้

PRICE	=	ราคาหลักทรัพย์
CFO	=	กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน
CFI	=	กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน
CFF	=	กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน
$\beta_0, \beta_1, \beta_2, \beta_3$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
e_i	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารั้ครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยฐานข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ได้จากข้อมูลระบบสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และฐานข้อมูลจาก Wisdom Gateway of Investment (www.efinancethai.com) ดังนี้

1. ข้อมูลงบกระแสเงินสดจากงบการเงินรายปีย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 - 2556 รวบรวมจากงบการเงินที่บริษัทนำส่งต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (www.sec.or.th) โดยในแต่ละปีเก็บแยกเป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมดำเนินงาน, กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

2. ราคาหลักทรัพย์ ใช้ราคา ณ วันที่บริษัทนำส่งงบการเงิน ปี พ.ศ. 2554 - 2556 ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยรวบรวมวันที่บริษัทนำส่งงบการเงินได้จาก www.sec.or.th และรวบรวมข้อมูลราคาตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ย้อนหลังจากฐานข้อมูล Wisdom Gateway of Investment (www.efinancethai.com)

การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ดังนี้

1. กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่แสดงในงบกระแสเงินสดรายปี หาดด้วยจำนวนหุ้นสามัญเทียบเท่าด้วยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบข้อมูล

2. กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน ที่แสดงในงบกระแสเงินสดรายปี หาดด้วยจำนวนหุ้นสามัญเทียบเท่าด้วยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบข้อมูล

3. กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน ที่แสดงในงบกระแสเงินสดรายปี หาดด้วยจำนวนหุ้นสามัญเทียบเท่าด้วยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบข้อมูล

โดยจำนวนหุ้นสามัญด้วยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรวบรวมมาจากงบกำไรขาดทุน หรือหมายเหตุประกอบงบการเงินที่บริษัทนำส่งพร้อมงบกระแสเงินสด

ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ราคาหลักทรัพย์บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ ราคาต่อหุ้น

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบกระแสเงินสด แยกเป็นกระแสเงินสดสุทธิของกิจกรรมดำเนินงาน, กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน และข้อมูลราคาหลักทรัพย์ ณ วันที่บริษัทนำส่งงบการเงินต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เก็บรวบรวมจำนวนหุ้นสามัญ เทียบเท่าถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากงบกำไรขาดทุนของงบการเงิน หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน ที่บริษัทนำส่งพร้อมงบกระแสเงินสด
2. สรุปข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม
3. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติพรรณนา
4. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดสุทธิแต่ละกิจกรรมกับราคาหลักทรัพย์ที่ศึกษาโดยวิเคราะห์ด้วย Multiple Regression

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมในงบกระแสเงินสด กับ ราคาหลักทรัพย์ ณ วันที่บริษัทเปิดเผยข้อมูลงบการเงิน ดังนั้น เพื่อให้สามารถสรุปผลการศึกษาในเรื่องดังกล่าวจึงต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางสถิติ ซึ่งผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาทางสังคมศาสตร์ในการประมวลผลข้อมูล โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น โดยมีประสงค์เพื่อทราบลักษณะโดยทั่วไปของตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ สำหรับสถิติพรรณนาจะนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาด้วย ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมานในการศึกษานี้ ใช้สถิติในการทดสอบคือการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม กับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 3 ตัวขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงปริมาณ